

Puhemiesneuvosto

Puhemiesneuvoston ehdotus laiksi eduskunnan virkamiehistä annetun lain muuttamisesta ja eduskunnan päätökseksi eduskunnan kanslian ohjesäännön 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

EHDOTUKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Puhemiesneuvosto ehdottaa, että eduskunnan virkamiehistä annettua lakia uudistetaan siten, että se panee täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston liikkeenluovutusdirektiivin 2001/23/EY, sekä siten, että se panee täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/1152 avoimista ja ennakoitavista työehdoista Euroopan unionissa direktiivin toimeenpanosta (työehtodirektiivi).

Eduskunnan virkamieslakiin ehdotetut muutokset vastaavat soveltuvin osin sekä valtion virkamieslakiin että Suomen Pankin virkamiehistä annettuun lakiin edellä sanottujen direktiivien täytäntöönpanemiseksi säädettyjä muutoksia.

Samalla puhemiesneuvosto ehdottaa, että eduskunnan kanslian ohjesääntöä uudistetaan poistamalla siitä maininnat eduskunnan työterveyshuollon järjestämisestä.

Ehdotetut muutokset ovat tarkoitettut tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

PERUSTELUT

1 Tausta ja valmistelu

1.1 Tausta

Liikkeen luovutus

Liikkeen luovutuksen vaikutuksia työsuhteesta johtuviin oikeuksiin ja velvollisuuksiin on säännelty EU:n liikkeenluovutusdirektiivillä 2001/23/EY, jolla on kodifioitu aikaisemmat direktiivit 77/187/ETY ja 98/50/EY. Keskeinen tavoite jäsenvaltioissa vallitsevan oikeustilan osittaisessa harmonisoinnissa on suojella työntekijän etujen ja oikeuksien säilymistä yritystoiminnan muutostilanteissa, joissa työnantaja vaihtuu toiseksi liiketoimintakokonaisuuden kuitenkin säilyessä.

Puhemiesneuvoston ehdotus PNE 2/2024 vp

Liikkeenluovutusdirektiiviä sovelletaan 1 artiklan 1 c kohdan mukaan taloudellista toimintaa harjoittaviin julkisiin tai yksityisiin yrityksiin riippumatta siitä, tavoittelevatko ne voittoa. Liikkeen luovutuksena ei pidetä hallintoviranomaisten organisointia uudelleen eikä hallinnollisten tehtävien siirtämistä julkisyhteisöltä toiselle. Työsuhteisia työntekijöitä koskevat liikkeenluovutussäännökset ovat työsopimuslain (55/2001) 1 luvun 10 §:ssä ja 7 luvun 5 §:ssä. Kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijan asemasta liikkeen luovutuksessa säädetään kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain (304/2003) 25 §:ssä. Valtion virkamieslakiin (750/1994) säännökset liikkeen luovutuksesta lisättiin lailla 1548/2011.

Ehdotetun sääntelyn tavoitteena on suojella eduskunnan virkamiesten etujen ja oikeuksien säilymistä muutostilanteissa, joissa työnantaja vaihtuu toiseksi toimintakokonaisuuden kuitenkin säilyessä.

Työehtodirektiivi

Työehtodirektiivin (Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/1152 avoimista ja ennakoitavista työehdoista Euroopan unionissa) tarkoituksena on parantaa etenkin epävarmemmissa työsuhteissa työskentelevien työntekijöiden asemaa edistämällä turvatumppia ja ennakoitavampia työehtoja. Direktiivi koskee myös virkasuhteisia. Jäsenvaltiot voivat kuitenkin säätää, että direktiivin III luvun säännöksiä ei sovelleta virkasuhteessa oleviin, julkisiin pelastuspalveluihin, asevoimiin, poliisiviranomaisiin, tuomareihin, syyttäjiin, rikostutkijoihin tai muihin lainvalvontaviranomaisiin.

Työehtodirektiivi edellyttää muun muassa, että työntekijälle tai virkamiehelle annettaisiin kirjallinen selvitys työntöön keskeisistä ehdoista. Lisäksi työnantajan olisi osa-aikaisen tai määräaikaisen virkamiehen pyynnöstä annettava perusteltu vastaus mahdollisuudesta pidentää säännöllistä työaikaa tai nimityksen kestoaikaa. Jos työnantajalla on lakiin tai virkaehtosopimukseen perustuva velvollisuus tarjota virkamiehelle työn edellyttämää koulutusta, sen olisi oltava virkamiehelle maksutonta ja tällainen koulutus olisi luettava työajaksi. Ehdotetut muutokset vastaavat valtion virkamieslakiin työehtodirektiivin täytäntöönpanemiseksi säädettyjä muutoksia (709/2022).

Eduskunnan kanslian ohjesäännön muutos

Eduskunnan kanslian ohjesäännön (1480/2015) mukaan kanslia on velvollinen järjestämään ja tuottamaan työterveyshuollon virkatyönä, ns. integroidun työterveyshuollon mallin mukaisesti. Ohjesääntömuutoksen tavoitteena on mahdollistaa työterveyshuollon palveluiden järjestäminen palveluhankintana työterveyspalveluita tuottavilta toimijoilta. Muutos ei sellaisenaan estäisi integroidun työterveyshuollon järjestämistä hallinto- ja palveluosaston toiminnallisena osana, jota ei kuitenkaan mainittaisi erikseen ohjesäännössä.

1.2 Valmistelu

Ehdotetut muutokset eduskunnan virkamiehistä annettuun lakiin (1197/2003) ja eduskunnan kanslian ohjesääntöön on valmisteltu eduskunnan kansliassa virkatyönä. Työehtodirektiivin täytäntöönpanon osalta valmistelu perustuu puhemiesneuvoston aiemman ehdotuksen PNE 1/2022 vp pohjalle. Eduskunnan henkilöstöjärjestöjä on kuultu asian valmistelussa.

Puhemiesneuvoston ehdotus PNE 2/2024 vp

2 Säännöskohtaiset perustelut

2.1 Laki eduskunnan virkamiehistä

16 §. Lain 16 §:ään ehdotetaan lisättäväksi uusi *3 momentti*. Voimassa oleva 16 § on säädetty turvaamaan eduskunnan palveluksessa olevien virkamiesten yhdenvertaisuutta. Pykälän 1 momentissa edellytetään työnantajan kohtelevan palveluksessaan olevia virkamiehiä tasapuolisesti ja 2 momentissa viitataan yhdenvertaisuuslain (1325/2014) määräyksiin yhdenvertaisesta kohtelusta ja syrjinnän kiellosta sekä naisten ja miesten tasa-arvosta annetun lain (609/1986) määräyksiin tasa-arvosta ja sukupuoleen perustuvan syrjinnän kiellosta. Uusi 3 momentti liittyisi olemassa olevaan säädökseen luontevasti edistäessään osa-aikaisessa tai määräaikaisessa virkasuhteessa olevien virkamiesten yhdenvertaisuutta kokoaikaisessa tai toistaiseksi voimassa olevassa virkasuhteessa oleviin nähden.

Ehdotetun 3 momentin mukaan viranomaisen olisi osa-aikaisen tai määräaikaisen virkamiehen pyynnöstä annettava perusteltu vastaus mahdollisuudesta pidentää virkasuhteen säännöllistä työaikaa tai nimityksen kestoaikaa.

Osa-aikainen tai määräaikainen virkamies voisi virkasuhteen kestäessä tiedustella viranomaiselta, olisiko hänen virkasuhteensa säännöllistä työaikaa tai nimityksen kestoaikaa mahdollista pidentää. Pelkkä virkamiehen tiedustelu asiasta ei vielä laukaisisi pykälässä tarkoitettua veloitetta, vaan tarkoituksena olisi, että virkamies ja viranomainen voisivat jatkossakin käydä vapaamuotoista keskustelua virkasuhteen ehdoista ilman laissa asetettuja vaatimuksia. Joissakin tilanteissa voidaan kuitenkin pitää asianmukaisena, että viranomainen tekee tarkemmin selkoa niistä perusteista, joiden vuoksi viranomainen ei pidä mahdollisena suostua virkamiehen toivomaan muutokseen. Tämän vuoksi momentissa säädettäisiin siitä, että viranomaisen olisi virkamiehen nimenomaisesta pyynnöstä annettava virkamiehelle perusteltu ja kirjallinen vastaus. Velvollisuus synnyisi virkamiehen nimenomaisesti pyytäessä vastauksen saamista kirjallisesti.

Virkamiehen pyyntö saada perusteltu vastaus voisi koskea muun muassa mahdollisuutta lisätä virkasuhteen mukaista säännöllistä työaikaa. Pyyntö voisi siten koskea osa-aikatyöstä kokoaikatyöhön siirtymistä, mutta myös mahdollisuutta muuttaa virkamiehen säännöllistä työaikaa korkeammalle tasolle. Säännös ei koskisi virkamiehen pyyntöä saada tehdä lisää työaikalain mukaisista lisä- tai ylityötä. Oikeus saada pyynnöstä perusteltu vastaus säännöllisen työajan lisäämisestä toimisi itsenäisenä oikeutena.

Määräaikaisen virkamiehen osalta pyyntö voisi koskea nimityksen kestoajan pidentämistä. Tämä voisi tarkoittaa toistaiseksi voimassa olevaan virkasuhteeseen siirtymistä, mutta mahdollisesti myös määräaikaisen nimityksen kestoajan pidentämistä.

Viranomaisen vastauksessa kuvatuille perusteille ei asetettaisi tarkempia sisältövaatimuksia, koska esimerkiksi osa-aikaiselle työlle ei ole asetettu lainsäädännössä perustellun syyn vaatimusta. Jos työnantaja katsoo, ettei voi tai ei ole edellytyksiä tarjota virkamiehelle pidempää säännöllistä työaikaa tai pidentää nimityksen kestoaikaa, työnantajan on selostettava vastauksessaan kantansa taustalla olevat syyt.

Puhemiesneuvoston ehdotus PNE 2/2024 vp

Viranomaisen mahdollisuudet suostua virkamiehen pyyntöön voivat olla rajalliset muun muassa siitä syystä, että viranomaisen palveluksessa työskentelee muitakin samassa asemassa olevia virkamiehiä. Vaikka yksi virkamiehistä olisi tehnyt pyynnön perustellun vastauksen saamisesta, asianomaiselle virkamiehelle ei välttämättä voida antaa etusijaa muihin samassa asemassa työskenteleviin virkamiehiin nähden. Mahdollisuus pidentää säännöllistä työaikaa tai nimityksen kes-toaikaa perustuu lähtökohtaisesti työnantajan lisääntyneeseen työvoiman tarpeeseen, ja tapa teh-tävien järjestämiseksi on pitkälti viranomaisen harkinnassa. Virkojen haettavaksi julistamisesta säädetään eduskunnan virkamieslain 7 §:ssä. Määräaikainen nimitys voidaan tehdä lain 8 §:ssä säädetyillä perusteilla.

Vastaus olisi annettava kirjallisesti kuukauden kuluessa virkamiehen pyynnöstä. Jos viranomai-sen virka- tai työsuhteessa olevan henkilöstön määrä on säännöllisesti enintään 250, vastaus voi-taisiin kuitenkin antaa kolmen kuukauden kuluessa, ja pyynnön toistuessa se voitaisiin antaa suul-lisesti, jos vastauksen perustelut eivät olisi muuttuneet edellisen vastauksen jälkeen. Tällä hetkel-lä eduskunnan virastoista vain eduskunnan kanslian palveluksessa on yli 250 henkilöä. Kun vir-kamiehen pyyntöön vastataan ensimmäistä kertaa, vastaus olisi annettava aina kirjallisena.

Velvollisuutta antaa kirjallista vastausta ei olisi silloin, kun virkamies on työskennellyt viran-omaisen palveluksessa alle kuuden kuukauden ajan. Kuuden kuukauden aikaa laskettaessa mer-kityksellinen olisi nimenomaan päivä, jolloin virkamies aloittaa hoitamaan virkaan tai virkasuh-teeseen kuuluvia tehtäviä, ei nimityspäätöksen laatimishetki. Peräkkäiset, toisiaan välittömästi tai vain lyhyin välein seuraavat määräaikaiset nimitykset huomioitaisiin laskennassa yhteen. Poik-keusmahdollisuus koskee kaikkia viranomaisia riippumatta näiden henkilöstömäärästä. Toiseksi kirjallista vastausta ei tarvitsisi antaa, jos virkamiehen edellisestä pykälässä tarkoitettusta pyyn-nöstä on kulunut alle 12 kuukautta. Rajoitus koskee virkamiehen peräkkäisiä pyyntöjä, vaikka ne koskisivat eri asioita. Jos esimerkiksi osa-aikaisessa määräaikaisessa virkasuhteessa oleva virka-mies pyytäisi ensin kokoaikaista virkasuhdetta ja sitten myöhemmällä pyynnöllä siirtymistä tois-taiseksi voimassa olevaan virkasuhteeseen, viranomaisella olisi velvollisuus antaa kirjallinen vastaus jälkimmäiseen pyyntöön vain, jos edeltävästä pyynnöstä on kulunut vähintään 12 kuu-kautta.

Jos viranomaisella ei edellä mainittujen kriteerien kyseessä ollessa ole velvollisuutta antaa selvi-tystä kirjallisesti, ei tällä olisi myöskään suullista selvityselvöllisyyttä.

Uuden 3 momentin sääntely perustuisi työehtodirektiivin 12 artiklaan ja vastaisi valtion virka-mieslain 9 d §:ää.

18 §. Voimassa olevan 18 §:n 1 momentissa työnantaja velvoitetaan huolehtimaan siitä, että vir-kamies saa hänelle kuuluvat edut ja oikeudet, ja 2 momentissa työnantaja velvoitetaan antamaan palkkatodistus. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uudet 3—7 momentit, jotka toisivat työnantajal-le vastaavia velvoitteita virkamiehiä kohtaan.

Ehdotettu 3 *momentti* koskisi lakiin tai virkaehtosopimukseen perustuvan pakollisen koulutuk-sen maksuttomuutta virkamiehelle sekä tällaisen koulutuksen työajaksi lukemista ja työajalla jär-jestämistä.

Puhemiesneuvoston ehdotus PNE 2/2024 vp

Säännöksen mukaan, jos viranomaisella olisi lakiin tai virkaehtosopimukseen perustuva velvollisuus tarjota virkamiehelle koulutusta, jotta tämä voi tehdä työn, jota varten hänet on palkattu, tällaisen koulutuksen olisi oltava maksutonta virkamiehelle. Lisäksi tällainen koulutus olisi luettava työajaksi ja mahdollisuuksien mukaan sen olisi tapahduttava työaikana.

Pykälä ei itsessään loisi koulutusvelvollisuutta viranomaiselle, vaan velvollisuuden tarjota koulutusta täytyisi perustua muuhun lain säännökseen tai virkaehtosopimuksen määräykseen. Koulutuksen olisi lisäksi oltava välttämätöntä sen virkamiehen virkaan tai virkasuhteeseen kuuluvan työn kannalta. Eri alojen lainsäädännössä tai virkaehtosopimuksissa voi olla asetettu työnantajalle velvollisuuksia tarjota tai järjestää työntekijän työn kannalta välttämätöntä koulutusta. Kysymys voisi olla esimerkiksi työnantajan velvollisuudesta huolehtia työntekijän osallistumisesta tietyn ammattipätevyyden säilyttämiseksi tarpeelliseen koulutukseen tietyin määräajoin, mikäli tällainen huolehtimisvelvollisuus tosiasiaassa tarkoittaisi koulutuksen tarjoamista tai sen järjestämistä koskevaa velvollisuutta. Säännöksellä ei sen sijaan lähtökohtaisesti tarkoitettaisi johonkin tiettyyn tehtävään palkkaamisen edellytyksenä olevan koulutuksen tai tutkinnon tai sen osan tarjoamista tai järjestämistä virkaan tai virkasuhteeseen hakevalle tai virkamiehelle, ellei tällaisesta velvollisuudesta olisi säädetty laissa tai virkaehtosopimuksessa. Myös työnantajan vapaaehtoisesti työntekijälle tarjoama koulutus jäisi säännöksen soveltamisalan ulkopuolelle siltä osin kuin koulutuksen tarjoamisvelvollisuus ei perustuisi lakiin tai virkaehtosopimukseen samoin kuin työnantajan mahdollisesti tarjoama muu koulutus, joka ei liittyisi virkamiehen työtehtäviin. Säännöksen soveltumisen kannalta ei olisi merkitystä sillä, järjestääkö työnantaja itse koulutuksen vai hankkiiko hän sen ulkopuoliselta taholta ostopalveluna.

Jos viranomaisella olisi lakiin tai virkaehtosopimukseen perustuva velvollisuus tarjota säännöksessä tarkoitettua koulutusta, olisi tällaisen koulutuksen oltava pykälän mukaan maksutonta virkamiehelle. Viranomainen ei saisi periä koulutuksesta aiheutuvia kustannuksia virkamieheltä eikä esimerkiksi pidättää niitä virkamiehen palkasta.

Koulutukseen osallistuminen olisi luettava virkamiehen työajaksi. Työajan käsitteestä säädetään työaikalain (872/2019), jonka systematiikan mukaan aika on joko työaikaa tai lepoaikaa. Työaikalain 3 §:n mukaan työaikaa on työhön käytetty aika ja aika, jolloin työntekijä on velvollinen olemaan työntekopaikalla työnantajan käytettävissä. Lain esitöiden (HE 158/2018 vp, s. 76) mukaan "koulutukset ovat usein työnantajan osoittamia tilaisuuksia, jotka sivuavat välittömästi työntekijän työtehtäviä ja lisäksi työntekijöiden edellytetään niihin osallistuvan. Koulutukseen osallistumisen voidaan arvioida tällöin olevan osa työaikalain 3 §:n 1 momentissa tarkoitettua työhön käytettyä aikaa ja sen myötä määritelmän mukaista työaikaa." Koska ehdotetussa pykälässä tarkoitettaisiin virkamiehen työn tekemisen kannalta välttämätöntä koulutusta, luettaisiin pykälässä tarkoitettu koulutus jo työaikalain nojalla virkamiehen työajaksi. Vaikka virkamiehen ei sovellettaisi työaikalakia, virkamies täyttäisi virkansa tai virkasuhteensa mukaista työvelvoitettaan osallistumalla koulutukseen.

Koulutuksen olisi mahdollisuuksien mukaan tapahduttava säännönmukaisten työvuorojen aikana. Tämä tarkoittaisi sitä, että jos virkamies työskentelee säännönmukaisesti määrättyinä aikoina, koulutus olisi lähtökohtaisesti pyrittävä sijoittamaan tuolle ajalle. Jos koulutus ei olisi kohdullisesti järjestettävissä virkamiehen päivittäisen työajan sisällä, voitaisiin se toteuttaa muulloinkin. Pykälässä tarkoitettulla koulutuksella tarkoitettaisiin nimenomaisesti koulutukseen osal-

Puhemiesneuvoston ehdotus PNE 2/2024 vp

listumista joko fyysisellä läsnäololla tai etäyhteyksin. Virkamiehen itseopiskelu, vaikka se olisi-kin osana koulutusta, jäisi pykälän soveltamisen ulkopuolelle.

Ehdotettu 3 momentti perustuisi työehtodirektiivin 13 artiklaan ja vastaisi sisällöltään valtion virkamieslain 13 a §:ää.

Pykälän uudet 4—7 momentit velvoittaisivat työnantajan antamaan virkamiehelle kirjallisen selvityksen työnteon keskeisistä ehdoista, jos ehdot ei käy ilmi nimityspäätöksestä tai nimittämiskirjasta.

Ehdotetun 4 *momentin* mukaan virkamiehelle on annettava kirjallinen selvitys työnteon keskeisistä ehdoista, jos ehdot eivät käy ilmi viran tai virkasuhteen nimityspäätöksestä tai nimitetylle annetusta nimittämiskirjasta. Selvitys olisi luonteeltaan informatiivinen luettelo työnteon keskeisistä ehdoista, eikä se sinänsä loisi virka-suhteen osapuolille oikeuksia eikä velvollisuuksia. Selvitys voitaisiin antaa yhdellä tai useammalla asiakirjalla niiden tietojen osalta, jotka eivät käy ilmi nimityspäätöksestä tai nimittämiskirjasta. Selvitys voitaisiin antaa myös sähköisesti, jolloin tietojen on oltava työntekijän saatavilla tallennettavissa ja tulostettavissa, ja työnantajan tulee tällöin saada todistus tietojen toimittamisesta tai vastaanottamisesta.

Ehdotetussa 5 *momentissa* säädettäisiin ehdoista, jotka selvityksestä tulee vähintään käydä ilmi.

Momentin 1 *kohdan* mukaan selvityksessä olisi annettava tieto virkasuhteen osapuolista. Virkasuhteen osapuolia ovat virkaan tai virkasuhteeseen nimitettävä henkilö ja se virasto tai viranomainen, jonka virasta tai virkasuhteesta on kyse. Yleensä nämä asiat ilmenevät jo nimityspäätöksestä, jolloin tietoja ei tarvitsisi sisällyttää erilliseen selvitykseen.

Momentin 2 *kohdan* mukaan selvityksessä olisi annettava tieto virkasuhteen kestoajasta eli onko nimitys tehty toistaiseksi vai määräajaksi. Kun henkilö nimitetään määräaikaiseen virkasuhteeseen tai määräaikaisesti virkaan, selvityksessä olisi ilmoitettava virkasuhteen päättymisaika.

Momentin 3 *kohdan* mukaan selvityksessä on ilmoitettava määräaikaisuuden peruste.

Momentin 4 *kohdan* mukaan selvityksessä olisi annettava tieto ajankohdasta, josta lukien asianosainen on nimitetty virkaan tai määräaikaiseen virkasuhteeseen. Merkitystä ei ole sillä, milloin nimityspäätös on tehty.

Momentin 5 *kohdan* mukaan selvityksessä olisi annettava tieto viran tai virkasuhteen pääasiallisista tehtävistä. Virkamiehen tehtävät määräytyvät työnjohto- ja valvontaoikeuteen perustuvien toimien lisäksi muun muassa lainsäädännön, viraston työjärjestyksen, viran perustamispäätöksen ja viranomaisen muiden erillisten päätösten perusteella. Tällöin riittävää olisi viitata asianomaiseen erilliseen perusteeseen.

Momentin 6 *kohdan* mukaan selvityksestä on ilmettävä viran tai virkasuhteen sijoituspaikka. Jos virkamiehellä ei ole pääasiallista kiinteää työntekopaikkaa, virkamiehelle olisi annettava selvitys niistä periaatteista, joiden mukaan virkamies työskentelee eri työkohteissa tai on vapaa määrittämään oman työntekopaikkansa.

Puhemiesneuvoston ehdotus PNE 2/2024 vp

Momentin 7 kohdan mukaan selvityksessä olisi annettava tieto virassa tai määräaikaisessa virkasuhteessa noudatettavasta koeajasta. Koeajan ehtojen osalta voitaisiin viitata eduskunnan virkamieslakiin. Virkamiehen on kuitenkin selvityksen perusteella saatava käsitys koeajan ehdoista, kuten sen kestosta.

Momentin 8 kohdan mukaan selvityksessä olisi annettava tieto palkkauksen perusteista. Virkamiehen palkkaus perustuu pääsääntöisesti palkkausta koskevaan virkaehtosopimukseen taikka virkamiehen kanssa tehtyyn virkasopimukseen. Tällöin selvityksessä voidaan viitata noudatettavaan virkaehtosopimukseen taikka yksilöityyn virkasopimukseen.

Momentin 9 kohdan mukaan selvityksestä on käytävä ilmi noudatettava työaika. Virkamiehelle olisi annettava tieto säännöllisen työajan pituudesta ja, jos mahdollista, myös tieto työajan sijoittelusta. Osana noudatettavaa työaikaa virkamiehelle olisi niin ikään tarvittaessa kuvattava mahdolliset vuoronvaihtoja koskevat järjestelyt. Tällaisia voisivat olla esimerkiksi periaatteet, joiden mukaisesti vuorot kiertävät.

Momentin 10 kohdan mukaan selvityksessä olisi annettava tieto mahdollisesta lakiin, sopimukseen tai käytäntöön perustuvasta oikeudesta työnantajan tarjoamaan koulutukseen. Työnantajan olisi informoitava virkamiestä siitä, että tällä on lakiin tai virkaehtosopimukseen perustuva oikeus saada koulutusta. Lisäksi olisi informoitava virkamiestä koulutusoikeudesta, joka perustuu työnantajan koulutuspolitiikkaan. Selvitys annettaisiin vain, jos virkamiehellä on jokin oikeus koulutukseen. Muussa tapauksessa selvitystä ei tarvitsisi antaa.

Momentin 11 kohdan mukaan selvityksessä olisi annettava tieto vuosiloman määräytymisestä. Useimmiten vuosiloma määräytyy vuosilomalain tai virkaehtosopimuksen perusteella. Tällaisessa tilanteessa selvitys voitaisiin antaa näihin viittaamalla.

Momentin 12 kohdan mukaan selvitykseen olisi sisällyttävä tieto virkamiehen irtisanomisajasta tai sen määräytymisen perusteesta. Irtisanomisajan määräytymisen perusteella tarkoitettaisiin lähtökohtaisesti eduskunnan virkamieslakiin tai virkaehtosopimukseen perustuvaa, virkasuhteen keston perustuvaa irtisanomisajan määräytymistä. Selvityksessä voidaan viitata asianomaisiin lainkohtiin tai virkaehtosopimuksen määräyksiin.

Momentin 13 kohdan mukaan selvityksessä olisi annettava tieto sovellettavasta virkaehtosopimuksesta tai, jos sovellettavia virkaehtosopimuksia on useita, virkaehtosopimuksista.

Momentin 14 kohdan mukaan virkamiehelle olisi annettava tieto vakuutuslaitoksesta, jossa työnantaja on järjestänyt virkamiehen eläketurvan tai vakuuttanut viranhaltijan työtapaturman ja ammattitaudin varalta. Lainkohta perustuu työehtodirektiivin 4 artiklan 2 kohdan o alakohtaan. Keva on eläkevakuuttaja, joka huolehtii valtion eläkeasioista, mukaan lukien eduskunnan eläkeasiat. Samalla tavoin valtion — mukaan lukien eduskunnan — palveluksessa olevien työtapaturmat ja ammattitaudit käsittelee Valtiokonttori. Valtiokonttori maksaa valtion varoista työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015) mukaiset korvaukset.

Momentin 15 kohta koskisi vähintään kuukauden kestävään ulkomaantyöhön lähetettävälle virkamiehelle annettavia lisätietoja. Vähintään kuukauden kestävässä ulkomaantyössä virkamiehelle

Puhemiesneuvoston ehdotus PNE 2/2024 vp

le olisi annettava vastaavat tiedot kuin työntekijälle työsopimuslain (55/2001) 2 luvun 4 §:n 3 momentin 16 kohdan mukaan.

Pykälän uudessa *6 momentissa* ehdotetaan säädettäväksi tietojen antamisen ajankohdasta. Säännöksen mukaan 5 momentin 1—9 kohdassa tarkoitetut tiedot olisi annettava seitsemän päivän kuluessa ja 10—14 kohdassa tarkoitetut tiedot kuukauden kuluessa siitä ajankohdasta, josta lukien asianosainen on virkaan tai virkasuhteeseen nimitetty eli työnteon aloittamisesta. Momentin 15 kohdassa tarkoitetut tiedot olisi annettava ennen virkamiehen lähtöä ulkomaille.

Työehtodirektiivissä on säädetty siitä, miltä osin tietojen antamisessa on mahdollista viitata virkasuhteessa sovellettavaan lakiin tai virkaehtosopimukseen. Tätä noudattaen 6 momentin kolmannessa virkkeessä säädettäisiin siitä, että momentin 7—12 ja 14 kohdassa tarkoitetut tiedot voidaan antaa viittaamalla virkasuhteessa sovellettavaan lakiin tai virkaehtosopimukseen, jos mainituissa säännöksissä edellytetty tieto sisältö ilmenee näistä säännöksistä tai määräyksistä. Lisäksi 6 momentin viimeisessä virkkeessä säädettäisiin siitä, että jos määräaikainen virkasuhde jatkuisi uudella nimityksellä ehtojen säilyessä ennallaan, pykälän 4 momentissa tarkoitettua selvitystä ei tarvitsisi antaa uudelleen.

Hallintovaliokunta ei ole valtion virkamieslain muuttamista koskevaa hallituksen esitystä käsitellessään pitänyt riittävänä sitä, että esityksen perusteluissa todetaan, että selvitystä ei tarvitse antaa uudelleen määräaikaisen virkasuhteen jatkuessa uudella nimityksellä, jos ehdot säilyvät ennallaan, vaan valiokunta on ehdottanut, että lain 6 e §:n 3 momentin säännökseen lisätään viittaus tiedoissa tapahtuvaa muutosta koskevaan 4 momenttiin (HaVM 13/2022 vp, s. 4). Myös eduskunnan virkamieslain 18 §:n 6 momenttiin on aiheellista sisällyttää vastaava viittaus pykälän 7 momenttiin.

Ehdotetussa *7 momentissa* säädettäisiin selvityksen tiedoissa tapahtuvista muutoksista ilmoittamisesta. Muutoksesta olisi annettava tieto kirjallisesti niin pian kuin mahdollista ja viimeistään kuitenkin muutoksen tullessa voimaan. Jos muutos johtuisi selvityksessä viitatus lain säännöksen tai virkaehtosopimuksen määräyksen muuttumisesta, selvitystä työnteon ehdon muuttumisesta ei tarvitsisi kuitenkaan antaa.

Uusien 4—7 momenttien sääntelyllä pantaisiin täytäntöön työehtodirektiivin 3—7 artiklasta johtuvat muutokset siltä osin kuin mainittujen artiklojen säännöksillä on merkitystä virkasuhteisessa työssä. Sääntely vastaisi valtion virkamieslain 6 e §:ää.

4 a luku. Liikkeen luovutus

Eduskunnan virkamieslakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 4 a luku liikkeen luovutuksesta, jossa olisivat uudet säännökset 25 a ja 25 b §.

25 a §. Ehdotettu säännös olisi uusi. Eduskunnan virkamiehen asemaa koskevia säännöksiä liikkeenluovutustilanteessa ei sisälly nykyiseen eduskunnan virkamieslakiin. Asiasta on säädetty valtion virkamieslain 5 e ja 5 f §:ssä. Lisäksi työsuhteisia työntekijöitä koskevat liikkeenluovutuslainsäädännökset ovat työsopimuslain 1 luvun 10 §:ssä ja 7 luvun 5 §:ssä. Ehdotetulla sääntelyllä yhdenmukaistettaisiin eduskunnan virkamiesten asemaa koskeva sääntely valtion virkamieslain 5 e

Puhemiesneuvoston ehdotus PNE 2/2024 vp

ja 5 f §:ssä säädetyllä tavalla valtion virkamiesten asemaa vastaavaksi tässä säädöksessä tarkoitetuissa tilanteissa. Tarkoituksena on, että kaikissa tässä säännöksessä tarkoitetuissa tilanteissa toimittaisiin tämän säännöksen mukaisesti, vastaavalla tavalla kuin työmarkkinoilla yleisesti toimitaan. Säännös vastaisi myös soveltuvin osin kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 25 §:ää.

Ehdotetun *1 momentin* mukaan liikkeen luovutuksella tarkoitettaisiin eduskunnan viraston toiminnallisen osan luovuttamista toiselle työnantajalle, jos luovutettava osa pysyy luovutuksen jälkeen samana tai samankaltaisena. Tarkoituksena on, että liikkeen luovutuksen määritelmä vastaisi työsopimuslain vastaavaa määritelmää, vaikka säännöksen sanamuoto poikkeaaakin työsopimuslain määritelmästä. Sanamuodon poikkeaminen on perusteltua, koska kysymys on julkishallinnon toimintojen järjestämisestä eikä niinkään yritystoiminnan muutoksista.

Työsopimuslain liikkeen luovutusta koskevan säännöksen tulkinnassa on otettava huomioon asiaa koskevat direktiivit ja Euroopan unionin oikeuskäytäntö. Koska ehdotettavan säännöksen tarkoituksena on vastata työsopimuslain vastaavaa säännöstä, edellä mainitut tulkintalähteet tulevat sovellettaviksi myös virkamieslain liikkeen luovutuksen käsitettä tulkittaessa. Käytännön tilanteissa voi käydä niin, ettei säännös soveltuisi esimerkiksi tilanteisiin, joissa perustuslaissa tarkoitettuja julkisia hallintotehtäviä siirretään julkisyhteisöltä toiselle. Erityisesti julkisen vallan käyttöä sisältävien tehtävien siirtäminen jäisi säännöksen soveltamisalan ulkopuolelle.

Liikkeen luovutuksen edellytysten täyttyminen tulee ratkaistavaksi yksittäistapauksittain kokonaisharkintaa käyttäen. Huomioon on otettava erityisesti, millaisesta toiminnallisesta osasta on kysymys, onko rakennuksia, irtaimistoa tai muuta sellaista aineellista omaisuutta luovutettu, mikä arvoinen aineeton omaisuus on luovutushetkellä ollut, onko pääosa henkilöstöstä otettu toiminnan uuden harjoittajan palvelukseen, onko asiakaskunta siirtynyt toiminnan mukana, sekä se, miten samanlaista ennen luovutusta ja sen jälkeen harjoitettu toiminta on ollut, ja vielä se, kuinka pitkän ajan tämä liiketoiminta mahdollisesti on ollut keskeytyneenä. Toimintakokonaisuuden on oltava lisäksi järjestetty pysyväksi, eikä se saa rajoittua yksinomaan tietyn hankkeen toteuttamiseen.

Eri arviointiperusteille annettava painoarvo vaihtelee sen mukaan, millaisesta toiminnasta on kysymys. Erityisesti silloin, kun toimintakokonaisuus pystyy jollain aloilla harjoittamaan toimintaansa ilman huomattavaa aineellista tai aineetonta omaisuutta, tällaisten omaisuuserien siirtymistä ei lähtökohtaisesti saa asettaa toimintakokonaisuuden säilymisen edellytykseksi. Tällöin huomiota on kiinnitettävä muun muassa siihen, ottaako toiminnan uusi harjoittaja palvelukseensa sekä lukumääräisesti että pätevyydeltään olennaisen osan edeltäjänsä erityisesti näihin työtehtäviin osoittamasta henkilöstöstä.

Kaiken kaikkiaan liiketoimintakokonaisuuden käsite viittaa Euroopan unionin tuomioistuimen mukaan sellaiseen henkilöiden ja muiden tekijöiden muodostamaan organisoituneeseen yhdistelmään, jonka avulla on mahdollista harjoittaa omiin itsenäisiin tavoitteisiinsa tähtäävää toimintaa.

Pykälän *2 momentissa* ehdotetaan säädettäväksi, että liikkeen luovutuksessa työnantajan luovutushetkellä voimassa olevista virkasuhteista johtuvat oikeudet ja velvollisuudet siirtyisivät luovutuksensaajalle.

Puhemiesneuvoston ehdotus PNE 2/2024 vp

Oikeuksien siirtyminen ei koskisi virkasuhteen oikeudelliseen luonteeseen sinänsä kuuluvia oikeuksia. Virkamiehet siirtyisivät automaattisesti luovuttajan palveluksesta luovutuksensaajan palvelukseen, ja heidän virkasuhteeseensa sisältyneet ehdot säilyisivät entisinä liikkeen luovutuksesta huolimatta.

Henkilön oikeudesta eläkkeeseen on säädetty erikseen. Virkamiehellä ei olisi oikeutta vastustaa siirtymistä yksipuolisesti ja jäädä luovuttajan palvelukseen. Jos virkamies ei haluaisi siirtyä luovutuksensaajan palvelukseen, hän voisi kuitenkin irtisanoa virkasuhteensa normaalilla irtisanomisajalla tai jäljempänä ehdotetun 25 b §:n 2 momentin nojalla ilman irtisanomisaikaa. Niiden virkamiesten, joiden virkasuhde ei ole enää voimassa irtisanoutumisen tai työnantajan suorittaman irtisanomisen johdosta luovutushetkellä, virkasuhteeseen liittyvät oikeudet ja velvollisuudet eivät siirtyisi luovutuksensaajalle. Eduskunnan virkamieslain 35 §:ssä säädetty takaisinottovelvollisuus koskisi kuitenkin myös heitä silloin, kun luovuttajan tekemän irtisanomisen perusteena ovat olleet muut kuin virkamiehestä johtuneet syyt. Tässä yhteydessä ei katsota tarpeelliseksi ehdottaa lisättäväksi takaisinottoa koskevaan eduskunnan virkamieslain 35 §:ään säännöstä, jollainen lisättiin valtion virkamieslakiin liikkeenluovutussääntelyä säädettäessä (valtion virkamieslain 32 §:n 2 momentti).

Luovutushetkellä tarkoitettaisiin ajankohtaa, jolloin luovutuksensaaja ryhtyy tosiasiallisesti käyttämään määräysvaltaa ja harjoittamaan liiketoimintaa. Vastuu työntekijöiden palkka- tai muiden työsuhteesta johtuvien saatavien maksamisesta siirtyisi luovuttajalta luovutuksensaajalle luovutushetkellä. Luovuttajan ja luovutuksensaajan välinen vastuunjako riippuisi saatavien erääntymishetkestä. Ehdotetun 3 momentin mukaan luovuttaja ja luovutuksensaaja vastaisivat yhteisvastuullisesti ennen luovutushetkeä erääntyneistä virkasuhteeseen liittyvistä saatavista. Luovuttaja olisi kuitenkin vastuussa luovutuksensaajalle ennen luovutusta erääntyneestä virkamiehen saatavasta, jos he eivät ole keskenään sopineet muuta. Luovuttaja ja luovutuksensaaja voisivat siten sopia siitä, kumpi kantaa lopullisen vastuun saatavista heidän välisessä suhteessaan. Luovutuksensaaja vastaisi sen sijaan yksinään luovutuksen jälkeen erääntyneistä saatavista. Luovutus ei aiheuttaisi muutosta saatavien erääntymishetkeen.

Liikkeen luovutusta koskeva säännös ei määrittele sitä, milloin ja millä perusteilla jokin toiminta siirretään. Toiminnan siirtämisen edellytykset määräytyvät erikseen muun lainsäädännön mukaan. Säännöksellä ei näin ollen myöskään ole vaikutusta siihen, missä tilanteissa ja millä perusteilla julkisia hallintotehtäviä voidaan perustuslain 124 §:n mukaan antaa muille kuin viranomaisille. Säännös ei myöskään vaikuta siihen, miten eduskunnan virastolle voidaan antaa uusia tehtäviä tai ottaa niitä pois.

Liikkeen luovutusta koskeva säännös määrittelee virkamiesten aseman silloin, kun toiminta siirtyy toiselle työnantajalle. Vaikka toiminnan siirtämisestä säädettäisiin lailla, henkilöstön asema määräytyisi normaalisti tämän säädöksen mukaisesti tässä säädöksessä tarkoitetuissa tilanteissa.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan lisäksi säädettävän luovutuksen saajan velvollisuudesta noudattaa luovutushetkellä voimassa olleen virkaehtosopimuksen määräyksiä, kuten työehtosopimuslain (436/1946) 5 §:ssä säädetään.

Puhemiesneuvoston ehdotus PNE 2/2024 vp

25 b §. Myös tämä säännös olisi uusi. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi irtisanomisoikeudesta liikkeen luovutuksen yhteydessä. Säännös vastaisi valtion virkamieslain 29 a §:ää, työsopimuslain 7 luvun 5 §:ää ja kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 39 §:ää.

2.2 Eduskunnan kanslian ohjesääntö

12 §. Eduskunnan kanslian ohjesäännön 12 §:n 1 momentissa luetellaan hallinto- ja palveluosastoon kuuluviksi hallintojohtajan esikuntatoiminnot, palvelukeskus, kiinteistötoimisto ja tietohallintotoimisto sekä työterveysasema. Saman 12 §:n 6 momentissa todetaan, että työterveysasema tuottaa työterveyshuollon palvelut sekä toimii asiantuntijana työhyvinvoinnin kehittämisessä sekä työympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden parantamisessa.

Työterveysaseman ja sen tehtävien sisällyttäminen ohjesääntöön merkitsee velvoitetta järjestää työterveyshuoltolain (1383/2001) tarkoittama ja muu työterveyshuolto eduskunnan virkatoimena. Tällä veloitetaan järjestämään työterveyshuolto työterveyshuoltolain 7 § (22.12.2009/1271) 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuna ns. integroituna työterveyshuoltona. Työterveyshuoltopalvelut tuotetaan kuitenkin valtion virastoissa pääosin työterveyshuoltopalvelujen tuottamiseen oikeutetulta toimintayksiköltä.

Ehdotuksen mukaan 12 §:n 1 momentista poistettaisiin maininta työterveysasemasta ja sen 6 momentti poistettaisiin kokonaan. Muutos ei estäisi tuottamasta työterveyspalveluita ns. integroidun työterveyshuollon mukaisesti. Hallinto- ja palveluosasto voisi edelleen vastata palveluiden tuottamisesta, ja lisäksi se olisi vastuuasemassa työhyvinvoinnin kehittämisessä sekä työympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden parantamisessa.

3 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

Lakiin ehdotetaan sisällytettäväksi siirtymäsäännös, jonka mukaan, jos virkasuhde on alkanut ennen 1 päivää elokuuta 2022, viranomaisen ei tarvitse täydentää 18 §:n 4 momentissa tarkoitettua kirjallista selvitystä sellaisten tietojen osalta, joita ennen tämän lain voimaantuloa ei ole edellytetty. Jos työnteon ehdoissa tapahtuu muutoksia, niistä on kuitenkin annettava selvitys virkamiehelle noudattaen, mitä mainituissa pykälässä säädetään. Työehtodirektiivin täytäntöönpanoaika on päättynyt 1.8.2022, jolloin valtion virkamieslain vastaava muutos on tullut voimaan. Direktiivien vaatimien muutosten osalta eduskunnan virkamiehet eivät ole tällä välin olleet samassa asemassa valtion virkamiesten kanssa, mikä siirtymäsäännöksessä otettaisiin näin huomioon.

Eduskunnan kanslian ohjesäännön muutos ehdotetaan tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

Edellä olevan perusteella ja perustuslain 34 §:n sekä eduskunnan työjärjestyksen 6 §:n 1 momentin 7 kohdan nojalla puhemiesneuvosto ehdottaa,

että eduskunnan virkamiehistä annettuun lakiin ja eduskunnan kanslian ohjesääntöön tehdään seuraavat muutokset:

1.

Laki

eduskunnan virkamiehistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään eduskunnan virkamiehistä annetun lain (1197/2003) 16 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1336/2014, uusi 3 momentti ja 18 §:ään uusi 3—7 momentti sekä lakiin uusi 4 a luku seuraavasti:

16 §

Viranomaisen on osa-aikaisen tai määräaikaisen virkamiehen pyynnöstä annettava perusteltu vastaus mahdollisuudesta pidentää virkamiehen säännöllistä työaikaa tai virkasuhteen kestoaikaa. Vastaus on annettava kirjallisesti kuukauden kuluessa pyynnöstä. Jos viraston henkilöstömäärä on säännöllisesti enintään 250, vastaus voidaan kuitenkin antaa kolmen kuukauden kuluessa, ja pyynnön toistuessa vastaus voidaan antaa suullisesti, jos vastauksen perustelut eivät ole muuttuneet edellisen vastauksen jälkeen. Velvollisuutta antaa kirjallista vastausta ei myöskään ole, jos virkamies on työskennellyt työnantajan palveluksessa alle kuuden kuukauden ajan tai virkamiehen edellisestä pyynnöstä on kulunut alle 12 kuukautta.

18 §

Jos viranomaisella on lakiin tai virkaehtosopimukseen perustuva velvollisuus tarjota virkamiehelle koulutusta, jotta tämä voi tehdä työtä, jota varten hänet on palkattu, tällaisen koulutuksen on oltava maksutonta virkamiehelle. Lisäksi tällainen koulutus on luettava työajaksi ja mahdollisuuksien mukaan sen on tapahduttava säännönmukaisten työvuorojen aikana.

Virkamiehelle on annettava kirjallinen selvitys työnteon keskeisistä ehdoista, jolleivät ehdot käy ilmi nimityspäätöksestä tai nimittämiskirjasta.

Selvityksestä on käytävä ilmi ainakin:

- 1) virkasuhteen osapuolet;
- 2) virkasuhteen kesto aika;
- 3) määräaikaisuuden peruste;
- 4) ajankohta, josta lukien asianosainen on virkaan tai virkasuhteeseen nimitetty;
- 5) pääasialliset tehtävät tai niiden määräytymisperuste;
- 6) viran tai virkasuhteen sijoituspaikka tai, jos virkamiehellä ei ole pääasiallista kiinteää työntekopaikkaa, selvitys niistä periaatteista, joiden mukaan virkamies työskentelee eri työkohteissa tai on vapaa määrittämään oman työntekopaikkansa;
- 7) mahdollinen koe aika;
- 8) palkkauksen perusteet;
- 9) noudatettava työ aika;

Puhemiesneuvoston ehdotus PNE 2/2024 vp

10) mahdollinen lakiin, sopimukseen tai käytäntöön perustuva oikeus työnantajan tarjoamaan koulutukseen;

11) vuosiloman määräytyminen;

12) irtisanomisaika tai sen määräytymisen peruste;

13) työhön sovellettava virkaehtosopimus;

14) vakuutuslaitos, jossa työnantaja on järjestänyt virkamiehen eläketurvan tai vakuuttanut virkamiehen työtapaturman ja ammattitaudin varalta;

15) vähintään kuukauden kestävässä ulkomaan työssä työsopimuslain (55/2001) 2 luvun 4 §:n 3 momentin 16 kohdassa tarkoitetut tiedot.

Edellä 5 momentin 1—9 kohdassa tarkoitetut tiedot on annettava seitsemän päivän kuluessa ja 10—14 kohdassa tarkoitetut tiedot kuukauden kuluessa siitä ajankohdasta, josta lukien asianosainen on virkaan tai virkasuhteeseen nimitetty. Mainitun momentin 15 kohdassa tarkoitetut tiedot on annettava ennen virkamiehen lähtöä ulkomaille. Mainitun momentin 7—12 ja 14 kohdassa tarkoitetut tiedot voidaan antaa viittaamalla virkasuhteessa sovellettavaan lakiin tai virkaehtosopimukseen. Virkasuhteiden toistuesssa selvitystä ei tarvitse antaa uudelleen, ellei 7 momentista muuta johdu.

Selvityksen tiedoissa tapahtuvasta muutoksesta on annettava tieto kirjallisesti niin pian kuin mahdollista, viimeistään kuitenkin muutoksen tullessa voimaan, jollei muutos johdu lainsäädännön tai virkaehtosopimuksen muuttamisesta.

4 a luku

Liikkeen luovutus

25 a §

Työnantajan liikkeen luovutuksella tarkoitetaan eduskunnan viraston toiminnallisen osan luovuttamista toiselle työnantajalle, jos luovutettava osa pysyy luovutuksen jälkeen samana tai samankaltaisena.

Edellä 1 momentissa tarkoitetussa luovutuksessa työnantajan luovutushetkellä voimassa olevista virkasuhteista johtuvat oikeudet ja velvollisuudet siirtyvät luovutuksensaajalle. Tämä ei kuitenkaan koske niitä oikeuksia ja velvollisuuksia, jotka johtuvat nimenomaan virkasuhteesta eivätkä ole ominaisia työsuhteelle, silloin, kun virkamies siirtyy työsopimussuhteeseen luovutuksensaajan palvelukseen.

Ennen luovutusta erääntyneestä palkka- tai muusta virkasuhteesta johtuvasta saatavasta vastaavat luovuttaja ja luovutuksensaaja yhteisvastuullisesti. Luovuttaja on kuitenkin luovutuksensaajalle vastuussa ennen luovutusta erääntyneestä saatavasta, jollei muuta ole sovittu. Luovutuksensaaja on velvollinen noudattamaan luovutushetkellä voimassa olleen virkaehtosopimuksen määräyksiä, kuten työehtosopimuslain (436/1946) 5 §:ssä säädetään.

25 b §

Luovutuksensaaja ei saa irtisanoa palvelussuhdetta pelkästään 25 a §:n 1 momentissa tarkoitetun liikkeen luovutuksen perusteella.

Eduskunnan viraston luovuttaessa toiminnallisen osansa 25 a §:ssä säädetyllä tavalla virkamies saa virkasuhteessa muutoin sovellettavaa irtisanomisaikaa noudattamatta tai sen kestoajasta riippumatta irtisanoa virkasuhteen päättymään luovutuspäivästä, jos hän on saanut tiedon luovu-

Puhemiesneuvoston ehdotus PNE 2/2024 vp

tuksesta työnantajalta tai liikkeen uudelta haltijalta viimeistään kuukautta ennen luovutuspäivää. Jos hänelle on annettu tieto luovutuksesta myöhemmin, hän saa irtisanoa palvelussuhteensa päättymään luovutuspäivästä tai tämän jälkeen, viimeistään kuitenkin kuukauden kuluessa saatuaan tiedon luovutuksesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Jos virkasuhde on alkanut ennen 1 päivää elokuuta 2022, viranomaisen ei tarvitse täydentää 18 §:n 4 momentissa tarkoitettua kirjallista selvitystä sellaisten tietojen osalta, joita ennen tämän lain voimaantuloa ei ole edellytetty. Jos työnteon ehdoissa tapahtuu muutoksia, niistä on kuitenkin annettava selvitys virkamiehelle noudattaen, mitä mainitussa pykälässä säädetään.

2.

Eduskunnan päätös

eduskunnan kanslian ohjesäännön 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti, joka on tehty perustuslain 52 §:n 2 momentissa säädetyllä tavalla,

kumotaan eduskunnan kanslian ohjesäännön (1480/2015) 12 §:n 6 momentti ja
muutetaan 12 §:n 1 momentti seuraavasti:

12 §

Hallinto- ja palveluosastossa on hallintojohtajan esikuntatoiminnot, palvelukeskus, kiinteistötoimisto ja tietohallintotoimisto.

Tämä eduskunnan päätös tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 4.12.2024

Eduskunnan puhemies Jussi Halla-aho
Eduskunnan pääsihteeri Antti Pelttari

1.

Laki

eduskunnan virkamiehistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään eduskunnan virkamiehistä annetun lain (1197/2003) 16 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1336/2014, uusi 3 momentti ja 18 §:ään uusi 3—7 momentti sekä lakiin uusi 4 a luku seuraavasti:

Puhemiesneuvoston ehdotus PNE 2/2024 vp

Puhemiesneuvoston ehdotus PNE 2/2024 vp

Voimassa oleva säännös	Ehdotus
16 §	16 § <i>Viranomaisen on osa-aikaisen tai määräaikaisen virkamiehen pyynnöstä annettava perusteltu vastaus mahdollisuudesta pidentää virkamiehen säännöllistä työaikaa tai virkasuhteen kestoajaa. Vastaus on annettava kirjallisesti kuukauden kuluessa pyynnöstä. Jos viraston henkilöstömäärä on säännöllisesti enintään 250, vastaus voidaan kuitenkin antaa kolmen kuukauden kuluessa, ja pyynnön toistuessa vastaus voidaan antaa suullisesti, jos vastauksen perustelut eivät ole muuttuneet edellisen vastauksen jälkeen. Velvollisuutta antaa kirjallista vastausta ei myöskään ole, jos virkamies on työskennellyt työnantajan palveluksessa alle kuuden kuukauden ajan tai virkamiehen edellisestä pyynnöstä on kulunut alle 12 kuukautta.</i>
18 §	18 § <i>3) määräaikaisuuden peruste; 4) ajankohta, josta lukien asianosainen on virkaan tai virkasuhteeseen nimitetty; 5) pääasialliset tehtävät tai niiden määräytymisperuste; 6) viran tai virkasuhteen sijoituspaikka tai, jos virkamiehellä ei ole pääasiallista kiinteää työtekopaikkaa, selvitys niistä periaatteista, joiden mukaan virkamies työskentelee eri työkohteissa tai on vapaa määrittämään oman työtekopaikkansa; 7) mahdollinen koeaika;</i>

Puhemiesneuvoston ehdotus PNE 2/2024 vp

Voimassa oleva säännös	Ehdotus
	<i>4 a luku (uusi)</i> <i>Liikkeen luovutus</i> <i>25 a §</i> Työnantajan liikkeen luovutuksella tarkoitetaan eduskunnan viraston toiminnallisen osan luovuttamista toiselle työnantajalle, jos luovutettava osa pysyy luovutuksen jälkeen samana tai samankaltaisena. Edellä 1 momentissa tarkoitettussa luovutuksessa työnantajan luovutushetkellä voimassa olevista virkasuhteista johtuvat oikeudet ja velvollisuudet siirtyvät luovutuksensaajalle. Tämä ei kuitenkaan koske niitä oikeuksia ja velvollisuuksia, jotka johtuvat nimenomaan virkasuhteesta eivätkä ole ominaisia työsuhteelle, silloin, kun virkamies siirtyy työsuhteen luovutuksensaajan palvelukseen. Ennen luovutusta erääntyneestä palkka- tai muusta virkasuhteesta johtuvasta saatavasta vastaavat luovuttaja ja luovutuksensaaja yhteisvastuullisesti. Luovuttaja on kuitenkin luovutuksensaajalle vastuussa ennen luovutusta erääntyneestä saatavasta, jollei muuta ole sovittu. Luovutuksensaaja on velvollinen noudattamaan luovutushetkellä voimassa olleen virkaehtosopimuksen määräyksiä, kuten työehtosopimuslain (436/1946) 5 §:ssä säädetään. <i>25 b §</i> Luovutuksensaaja ei saa irtisanoa palvelussuhdetta pelkästään 25 a §:n 1 momentissa tarkoitetun liikkeen luovutuksen perusteella. Eduskunnan viraston luovuttaessa toiminnallisen osansa 25 a §:ssä säädetyllä tavalla virkamies saa virkasuhteessa muutoin sovellettavaa irtisanomisaikaa noudattamatta tai sen kestoajasta riippumatta irtisanoa virkasuhteen päättymään luovutuspäivästä, jos hän on saanut tiedon luovutuksesta työnantajalta tai liikkeen uudelta haltijalta viimeistään kuukautta ennen luovutuspäivää. Jos hänelle on annettu tieto luovutuksesta myöhemmin, hän saa irtisanoa palvelussuhteensa päättymään luovutuspäivästä tai tämän jälkeen, viimeistään kuitenkin kuukauden kuluessa saatuaan tiedon luovutuksesta. <i>Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .</i> <i>Jos virkasuhde on alkanut ennen 1 päivää elokuuta 2022, viranomaisen ei tarvitse täydentää 18 §:n 4 momentissa tarkoitettua kirjallista selvitystä sellaisten tietojen osalta, joita ennen tämän lain voimaantuloa ei ole edellytetty. Jos työnteon ehdoissa tapahtuu muutoksia, niistä on kuitenkin annettava selvitys virkamiehelle noudattaen, mitä mainituksessa pykälässä säädetään.</i>

2.

Eduskunnan päätös

eduskunnan kanslian ohjesäännön 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti, joka on tehty perustuslain 52 §:n 2 momentissa säädetyllä tavalla,

kumotaan eduskunnan kanslian ohjesäännön (1480/2015) 12 §:n 6 momentti ja
muutetaan 12 §:n 1 momentti seuraavasti:

Puhemiesneuvoston ehdotus PNE 2/2024 vp

Voimassa oleva säännös	Ehdotus
12 § Hallinto- ja palveluosastossa on hallintojohtajan esikuntatoiminnot, palvelukeskus, kiinteistötoimisto ja tietohallintotoimisto <i>sekä työterveysasema.</i> ----- <i>Työterveysasema tuottaa työterveyshuollon palvelut sekä toimii asiantuntijana työhyvinvoinnin kehittämisessä sekä työympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden parantamisessa.</i>	12 § Hallinto- ja palveluosastossa on hallintojohtajan esikuntatoiminnot, palvelukeskus, kiinteistötoimisto ja tietohallintotoimisto. ----- (6 mom. kumotaan) ----- <i>Tämä eduskunnan päätös tulee voimaan päivänä kuuta 20 .</i>